

Brez navdušenja se ne more napraviti nič velikega.

Učenje nikoli ne jenja.

Dolžnost vsakega človeka je, da razvija talente, ki jih je prejel.

Talent dela, genij ustvarja... Tudi če talent dela bolj naporno in vztrajno kot genij, nikoli ne dosepe do cilja, medtem ko genij, zibaje se ob vrhu ideala, gleda smehljajoče se vse, kar ga obdaja.

Kdor sam sebi postavlja meje, bo vedno ostal med njimi.

Vedno, kadar se pojavi genij, je malo važna oblika, v kateri se prikaže: ali v globinah kot Bach, ali v višavah kot Mozart, ali v globinah in višavah obenem kot Beethoven.

R. SCHUMANN

Je edini komponist naše dobe, v katerem teko valovi glasbene reke s tako silo kot v Beethovenu in Schubertu; poje, kakor mu velela narava in ima pogum, da reče vsemu svetu: „Ne morem delati drugače!“ Samo on to more.

J. JOACHIM o Schumannu

Petnajsti kulturni večer
nedelja 18. novembra ob šestih popoldne
salon Bullrich, Sarandi 41

ROBERT SCHUMANN
ob stoletnici smrti

Koncert njegove komorne glasbe

Šestnajsti kulturni večer
sobota 1. decembra ob sedmih zvečer
salon Bullrich, Sarandi 41

Dr. Tine Debeljak

UVOD V ZGODOVINO KOMUNISTIČNE
REVOLUCIJE V SLOVENIJI

Koreferat bo imel France Glavač

Samostojna umetniška razstava
akademskega kiparja
FRANCETA AHCINA

3. decembra v galeriji "Huemul"
Santa Fe 2237

Išli sta
prvi letošnji publikaciji naše založbe

FRANCE BALANTIČ

pesmi, z uvodom Tineta Debeljaka,
z ilustracijami in opremo akad. slikarice
Bare Remec

MEDDOBJE

III. leto, številka 1-2

GLAS SLOVENSKE KULTURNE AKCIJE

Leto III. - 18/19 VOCERO DE LA CULTURA ESLOVENA 6. 11. 1956

ROBERT SCHUMANN OB STOLETNICI SMRTI

Ob stoletnici smrti enega največjih romantikov priznava glasbeni svet njegove velike zasluge in uživa plodove njegovega ustvarjanja. To je bilo tako intenzivno, da je v dobrih dveh desetletjih — Schumann je začel komponirati razmeroma pozno, ok. 20 leta — nastalo 148 števil, od katerih obsegajo nekatere cele cikle pesmi ali klavirskih kosov. Medtem ko velike skladbe (od opere „Genovefa“, simfonij, simfoničnih in dramskih pesnitev, koncertov in uvertur do zborovskih skladb in maše) pretežno prikazuje boje in nasprotstva trpinčenega in razklanega duha, so klavirske skladbe in samospevi intimna izpoved umetnika, ki je poznal srečo, pa hrepenel vedno više.

Naš spored zajema izključno iz teh malih oblik. „Večerna pesem“ je priredba zadnje, 12. klavirske štiriročne skladbe opusa 85 („za majhne in odrasle otroke“) za violino in klavir: topla melodija sredi skrivnostnega razpoloženja.

Cikel „Mirta“ (op. 25) vsebuje najbolj nežne erotične pesmi in je nastal v letu, ki je dajalo upanje na poroko s Klaro Wieck. V „Posvetilu“ oklepata plamena 1. in 3. kitice idilično livado 2. kitice, ki sanja o miru, nebesih in ljubezni. V „Orehu“ prevladuje idilično, zasanjano pričakovanje, zgrajeno na presenetljivo učinkovitem in preprostem glasbenem motivu. V „Lotosovem cvetu“ se tkó sanje med nebom in zemljo. „Ti si kot roža“ je najčistejša heinejevska razneženost, ki ji je skladatelj odvzel vsak možni odtенок cinizma.

„Arabeska“ (op. 18) je povsem izvorno tkanje drobnega motiva na vzhodnjaški način — Schumann je bil tudi eden pionirjev orientalnega duha v glasbi.

V „Fantaziji“ — etudi (eden izmed „Fantasiestücke“, op. 12) je mladi komponist prikazal svoje popolno obvladanje klavirske tehnike in močno, živo invencijo.

Iz venca pesmi na Eichendorffove tekste je „Mesečna noč“ (op. 39, št. 5), morda najbolj rahla, prešinjena s hrepenenjem kozmične zavesti.

Iz zbirke „Romance in balade“ je „Pomladanska pot“ (op. 45, št. 2). Sveži popotni ritem pripoveduje o mladostnih idealih, postane potem posmehljiv, nato pa se zresni s tragiko, slično Prešernovemu Ribiču in konča z molitvijo.

„Oba grenadirja“ (op. 49, št. 1) je balada patriotizma in iluzij. Skladatelj je vanjo vpel — kot v več drugih svojih del — motiv marseljeze.

Spored zaključita dve številki iz op. 48 („Pesnikova ljubezen“), obe na Heinejevo besedilo. Izredno fina glasbena drobna umetnina je „V prekrasnem mesecu maju“, ki ne more izzveneti, tako kot ne more hrepenenje. „Ne pritožujem se“ je tedej obračun z ljubico v briljantni glasbeni obliki.

IZŠEL JE "FRANCE BALANTIČ"

v lepi opremi BARE REMEC in v ureditvi TINETA DEBELJAKA.

Obsega vse dozdaj poznano njegovo delo: pesmi, njegove prevode iz slovanskih jezikov, pa tudi tujejezične prevode njegovih pesmi (poljsko, špansko, angleško), ter gonarski pesniški zapisnik.

Ob prvi izdaji Balantičevih pesmi, ki so izšle leta 1944 v Ljubljani, je pisatelj Karel Mauser med drugim zapisal tale dva stavka, ki naj priporočata zdaj tudi novo izdajo:

"Ni dvoma, da je pesniška zbirka 22 letnega Kamničana Franceta Balantiča, ki je lani zgorel v Grahovem, najlepša in najpomembnejša knjiga v slovenski poeziji zadnjih desetletij."

"Dr. Tine Debeljak, ki je zbirko uredil in z opombami opremil, je storil veliko delo. On je pesnika odkril in nam ga zdaj v celoti pokazal. Za slovensko literaturo je storil delo, ki mu ga slovenska literarna zgodovina ne bo pozabila."

(Naša knjiga, 1944, 4)

Pesniška zbirka je izšla v dveh izdajah: *kartonirano in v platno vezano.*

Cena kartonirani, v platno vezani knjigi:

- v Argentini: 35, 50 pesov;
- v U.S.A. in Kanadi: 2, 3 \$.
- v Italiji: 900, 1.200 Lir;
- v Franciji: 700, 1.000 frankov;
- v Avstriji: 35, 50 šilingov;
- v Avstraliji in Angliji: 1 funt, 1½ funta.

naši ustvarjalci

Član literarnega odseka dr. Anton Kacin je objavil v Izvestjih srednjih šol, Trst 1956, uvodno razpravo „Anton Aškerc in realizem“.

Članica umetniškega odseka Aleksa Ivanc prireja v Parizu samostojno razstavo svojih del. - Slikar Božidar Kramolec se je udeležil spet dveh razstav v Kanadi in je povabljen na grafično razstavo v London (Anglija). Pripravlja tudi samostojno razstavo olj v Torontu.

odmevi

Najbolj razširjena slovenska verska revija „Duhovno življenje“ je v letošnji novembrski številki prinesla naslednje poročilo o našem delu:

„Dva izredno lepa večera je pripravila v septembru Slovenska kulturna akcija. V prvem, ki je bil 15. septembra, se je spomnila pesnika Franceta Balantiča, katerega pesmi so kmalu nato izšle v njeni založbi in v priredbi dr. Tineta Debeljaka. Prav on je otel Balantičeve pesmi pogube in upravičeno je lahko ob priliki Balantičevega večera poudaril, da šteje med svoja najvažnejša kulturna dejanja, če že ni mogel preprečiti Balantičeve fizične smrti, je pa preprečil vsaj ubojstvo Balantiča-pesnika. Recitatorji so izredno dobro izvršili svojo nalogo. Tudi oder je bil okusno opremljen. Krasil ga je nov, zelo lepo izdelan doprski kip Balantiča,

najnovejše delo kiparja Fr. Ahčina. Polnost večera je povečala recitacija nekaterih Balantičevih prevodov v poljščini, angleščini in španščini. — V drugem večeru, ki je pa bil 29. septembra v župnijski dvorani v Ramos Mejía, je pa Slovenska kulturna akcija dostojno proslavila dvestoletnico rojstva enega največjih glasbenih genijev, edinega, ki je vse nade izpolnil, kot se izraža prof. Alojzij Geržinič v „Glasu SKA“, Wolfganga Amadeja Mozarta. Ta dvestoletnica je po vsem svetu sprožila niz Mozartovih proslav, razumljivo torej, da je tudi SKA smatrala za primerno, da se ga spomni s poseb-

nim koncertnim večerom njegove komorne glasbe. Kljub omejenim možnostim, ki jih je imela prirediteljica na razpolago, so sodelujoči učinkovito podali nekaj značilnih del in odlomkov nesmrtnega Avstrijca in tako dali okusiti poslušalcem globine njegovega čudovitega ustvarjalnega duha.“

V reviji „Družabna pravda“, X, št. 99 z dne 1. 10. 1953 objavlja R. Smersu daljše poročilo o III. knjigi Vrednot in se ustavlja zlasti pri dr. Brumnovi razpravi o Kreku, pa tudi pri Finkovi in dr. Odarjevi.

Marsikdo ne ve, s kako težkimi, tehtnimi in raznovrstnimi znanstvenimi vprašanji se pečajo bogoslovni profesorji in posredujejo svoja dognanja bodočim duhovnikom. So tudi ljudje, ki pravijo, da slovenska bogoslovna fakulteta ni potrebna, ker bi se naši bogoslovci lahko šolali na tujih bogoslovjih. O vseh teh stvareh Vas obvesti razprava pok. prelata dr. Alojzija Odarja

„VPRAŠANJE O SLOVENSKI TEOLOGIJI“

Brali ste poročila o procesih proti vojnim zločincem v Nürnbergu in berete o razpravah proti raznim zločincem, pa tudi proti nedolžnim ljudem. Včasih se čudite razsodbam. O modernih kazenskih pravnih načelih je napisal Božidar Fink razpravo

„ETIČNOST NOVEGA KAZENSKEGA PRAVA“

Obe razpravi, pa še pet drugih, važnih za vse Slovence v zamejstvu, prinašajo VREDNOTE, Tretja knjiga 1955, ki jih je izdala Slovenska kulturna akcija.